EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET CULI protiv HRVATSKE

(Zahtjev br. 29481/13)

PRESUDA

STRASBOURG

10. srpnja 2014.

Ova presuda je konačna, ali može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama

COUNCIL OF EUROPE CONSEIL DE L'EUROPE

U predmetu Culi protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u Odboru u sastavu od:

gđa Mirjana Lazarova Trajkovska, *predsjednica,*
g. Paulo Pinto de Albuquerque,
gđa Ksenija Turković, *suci,*
i g. André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela,*

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 17. lipnja 2014.,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 29481/13) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatska državljanka, gđa Vesna Culi („podnositeljica“) podnijela Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) dana 15. travnja 2013.

2. Podnositeljicu je zastupala gđa V. Šnur, odvjetnica iz Vinkovaca. Hrvatsku vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica gđa Š. Stažnik.

3. Dana 17. srpnja 2013. o zahtjevu je obaviještena Vlada.

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

4. Podnositeljica je rođena 1960. godine i živi u Jarmini.

A. Ovršni postupak

5. Dana 14. studenog 2008. podnositeljica je Općinskom sudu u Vinkovcima podnijela prijedlog za ovrhu temeljem pravomoćne presude kojom je D.C., bivšem suprugu podnositeljice, naloženo da joj plaća uzdržavanje.

6. Dana 18. studenog 2008. prvostupanjski je sud donio rješenje o ovrsi kojim je naložio D.C. da plati podnositeljici iznos od 700,00 hrvatskih kuna (HRK) zajedno sa zakonskim zateznim kamatama za razdoblje od 12. srpnja 2007. do isplate, te također iznos od 2.440,00 HRK zajedno sa zakonskim zateznim kamatama od 10. lipnja 2008. do isplate, sve na ime troškova i izdataka.

7. Rješenje o ovrsi dostavljeno je Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, Područnoj službi u Vukovaru radi provedbe ovrhe.

8. Dana 29. prosinca 2008., D.C. je podnio žalbu protiv rješenja o ovrsi, a 20. siječnja 2009. podnositeljica je odgovorila na njegovu žalbu.

9. Dana 12. veljače 2009., prvostupanjski je sud održao ročište na kojem su obje stranke dale svoje iskaze.

10. Dana 24. veljače 2009., prvostupanjski je sud uputio D.C. da pokrene odvojeni parnični postupak s ciljem proglašenja ovrhe nedopuštenom.

11. Dana 9. ožujka 2009. podnositeljica je izjavila žalbu protiv odluke od 24. veljače 2009.

12. Dana 24. travnja 2009., predmet je bio upućen Županijskom sudu u Vukovaru na odlučivanje povodom žalbi stranaka.

13. Dana 19. kolovoza 2009., Županijski sud u Vukovaru odbio je žalbu podnositeljice i vratio spis predmeta prvostupanjskom sudu.

14. Međutim, budući da Županijski sud u Vukovaru nije odlučio o žalbi koju je izjavio D.C., spis predmeta ponovno mu je vraćen, te je taj sud dana 7. siječnja 2010. odbio žalbu D.C.

15. Dana 26. siječnja 2010., prvostupanjski je sud obavijestio Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Područnu službu u Vukovaru, da je rješenje o ovrsi postalo pravomoćno i da se ono treba provesti.

16. Dana 19. veljače 2010., prvostupanjski je sud ponovno zatražio od Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Područne službe u Vukovaru provedbu pravomoćnog rješenja o ovrsi.

17. Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, Područna služba u Vukovaru, 24. ožujka 2010. prenijela je iznos od 15.600,00 HRK na račun podnositeljice, zatim iznos od 1.200,00 HRK dana 15. travnja 2010. i iznos od 881,50 HRK dana 14. svibnja 2010.

B. Postupak povodom podnositeljičina zahtjeva za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku

18. U međuvremenu, 7. prosinca 2009. i 14. siječnja 2010. podnositeljica je podnijela Vrhovnom sudu Republike Hrvatske zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, prigovarajući duljini trajanja prethodno navedenog ovršnog postupka. U tom je postupku državu zastupalo Državno odvjetništvo Republike Hrvatske.

19. Vrhovni sud Republike Hrvatske je 14. rujna 2010. pregledao spis predmeta Općinskog suda u Vinkovcima i očitovanje Županijskog suda u Vukovaru te utvrdio kako je ovršni postupak započeo 14. studenog 2008. i da još uvijek traje. Smatrao je da postupak nije bio nerazumno dugotrajan i odbio je zahtjev podnositeljice.

20. Tročlano vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske odbilo je žalbu podnositeljice dana 6. rujna 2012.

21. Naknadno podnesenu ustavnu tužbu, Ustavni sud Republike Hrvatske proglasio je nedopuštenom dana 12. prosinca 2012.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

22. Mjerodavne odredbe Ovršnog zakona, (Narodne novine br. 57/1996, 29/1999, 42/2000, 173/2003, 194/2003, 151/2004, 88/2005, 121/2005 i 6720/08) glase:

Dovršetak ovrhe

Članak 68.

„(1) Postupak ovrhe smatra se dovršenim pravomoćnošću odluke o odbacivanju ili odbijanju ovršnoga prijedloga, provedbom ovršne radnje kojom se ovrha dovršava ili obustavom ovrhe.

(2) Dovršenje ovrhe provedbom posljednje ovršne radnje sud će utvrditi rješenjem.“

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

23. Podnositeljica zahtjeva prigovara da trajanje ovršnog postupka nije bilo u skladu sa zahtjevom „razumnog roka” iz članka 6. stavka 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

„Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi … svatko ima pravo da … sud … u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

A. Dopuštenost

1. Tvrdnje stranaka

24. Vlada navodi kako je podnositeljica u svojem zahtjevu Sudu propustila navesti da je prvu uplatu primila 24. ožujka 2010., a posljednju 14. svibnja 2010., čime je ovršni postupak bio dovršen. Stoga je propustila obavijestiti Sud o tijeku njenog ovršnog postupka o kojem je trebala imati saznanja. Štoviše, o istim činjenicama je propustila obavijestiti domaće sudove. Takvo postupanje, prema mišljenju Vlade, predstavlja zlouporabu prava na podnošenje zahtjeva. Vlada također ističe kako je, bez obzira na izostanak pravomoćne odluke domaćih sudova kojom bi se potvrdilo da je ovršni postupak dovršen i koja je ionako deklaratorne prirode, ovršni postupak ukupno trajao jednu godinu i šest mjeseci, što predstavlja vremensko razdoblje od kada je podnositeljica podnijela prijedlog za ovrhu

do konačne naplate. To razdoblje, prema mišljenju Vlade, nije bilo pretjerano dugo i stoga podnositeljica nema status žrtve, a u svakom slučaju njezin je zahtjev očigledno neosnovan.

25. Podnositeljica tvrdi da je prigovorila trajanju ovršnog postupka jer je smatrala da je već i vremensko razdoblje od njezinog prijedloga za ovrhu do prve uplate bilo nerazumno dugo. Ona, međutim, nije osporavala da su kasnije uplate izvršene kako je navela Vlada.

2. Ocjena Suda

26. Sud primjećuje da je podnositeljica, u određenoj mjeri nejasno, ustrajala kako je predmetni ovršni postupak nerazumno dugo trajao te je dostavila odluke domaćih sudova vezane uz njezino korištenje domaćih pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Kada su odlučivali o prigovorima podnositeljice u kontradiktornom postupku u kojem je državu zastupalo nadležno državno odvjetništvo (vidi prethodni stavak 18.), domaći su sudovi imali puni pristup svim relevantnim spisima predmeta i dokumentima. Na temelju ocjene relevantnih činjenica, utvrdili su da postupak nije bio nerazumno dugotrajan i odbili su zahtjev podnositeljice (vidi prethodni stavak 19.). Međutim, ostalo je nejasno kakav je bio učinak plaćanja koja su u ovršnom postupku izvršena prema podnositeljici. Čak i kad bi se prihvatilo, kako to Vlada tvrdi, da je odluka nadležnog suda kojom se potvrđuje dovršetak tog postupka tek deklaratorne prirode, ostaje činjenica da takva odluka nikada nije donesena (vidi prethodni stavak 22.).

27. Sud stoga, primjećujući da su nadležna domaća tijela bila u najboljem položaju i da su imala sve mogućnosti utvrditi sve relevantne činjenice predmeta te da su njihove odluke bile dostupne Sudu, ne može sa sigurnošću ocijeniti da je podnositeljica namjeravala dovesti Sud ili domaća tijela u zabludu. Sud stoga odbija prigovor Vlade u pogledu zlouporabe prava na podnošenje zahtjeva.

28. U odnosu na ostale prigovore Vlade, Sud nalazi, uzimajući u obzir sve okolnosti ovog predmeta, da podnositeljica može tvrditi da je žrtva povrede prava u smislu članka 34. Konvencije. Također primjećuje da zahtjev nije očito neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. (a) Konvencije te da nije nedopušten zbog nekog drugog razloga. Sud stoga odbija prigovore Vlade i utvrđuje zahtjev dopuštenim.

B. Osnovanost

29. Sud primjećuje da je predmetni ovršni postupak započeo podnošenjem podnositeljičinog prijedloga za ovrhu od 14. studenog 2008. Vlada tvrdi da je postupak dovršen 14. svibnja 2010., kada je izvršena posljednja uplata u korist podnositeljice. Podnositeljica nije osporila ovu

tvrdnju. Sud stoga ne vidi nikakav razlog presuditi drugačije i nalazi da je postupak ukupno trajao jednu godinu i šest mjeseci.

30. Sud ponavlja da razumnost duljine postupka mora biti procijenjena u svjetlu okolnosti predmeta i u odnosu na sljedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja i mjerodavnih tijela, te važnost onoga o čemu postoji spor za podnositelja zahtjeva (vidi između mnogo drugih izvora, *Frydlender protiv Francuske* [VV], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).

31. Sud je često utvrđivao povrede članka 6. stavka 1. Konvencije u predmetima sa sličnom problematikom kao i u ovom predmetu (vidi gore citirani predmet *Frydlender*; i *Zglavnik protiv Hrvatske*, br. 28018/10, stavak 15, 24. srpnja 2012.)

32. Nakon što je razmotrio sve materijale koji su mu dostavljeni, Sud smatra kako Vlada nije istaknula niti jednu činjenicu ili tvrdnju koja bi ga mogla uvjeriti da donese drugačiji zaključak u ovom predmetu. S obzirom na svoju sudsku praksu u pogledu navedenog, Sud smatra da je u ovom predmetu postupak predugo trajao i da nije ispunjen zahtjev „razumnog roka“.

33. Stoga je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

34. Članak 41. Konvencije propisuje:

> „Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

A. Šteta

35. Podnositeljica zahtjeva potražuje 3,000 eura (EUR) u pogledu nematerijalne štete. Također potražuje 2,000 eura u pogledu materijalne štete.

36. Vlada ovaj zahtjev smatra prekomjernim, neosnovanim i nepotkrijepljenim.

37. Sud ne razaznaje uzročnu vezu između utvrđene povrede i navodne materijalne štete; stoga odbija ovaj zahtjev. Sud smatra, s obzirom na okolnosti ovog predmeta i utvrđene povrede, presuđujući po pravičnoj osnovi, da podnositeljici treba biti dodijeljen iznos od 1,500 EUR, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na taj iznos.

B. Troškovi i izdaci

38. Podnositeljica također potražuje 2.500 EUR na ime troškova i izdataka nastalih pred domaćim sudovima i pred Sudom.

43. Vlada zahtjev smatra neosnovanim.

44. Uzevši u obzir dokumente kojima raspolaže i svoju sudsku praksu, Sud smatra razumnim dodijeliti iznos od 500 EUR za troškove po svim osnovama, uz sve poreze koji bi mogli biti zaračunati na te iznose.

C. Zatezna kamata

45. Sud smatra primjerenim da se stopa zatezne kamate temelji na najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke uvećanoj za tri postotna boda.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO,

1. *Utvrđuje* da je zahtjev dopušten;

2. *Presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

3. *Presuđuje*

(a) da tužena država treba isplatiti podnositeljici, u roku od tri mjeseca, sljedeće iznose, a koje iznose je potrebno preračunati u hrvatske kune prema tečaju važećem na dan isplate;

(i) 1,500 EUR (tisuću i pet stotina eura), uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositelju zahtjeva, na ime nematerijalne štete;

(ii) 500 EUR (pet stotina eura), uvećan za sve poreze koji bi se mogli zaračunati podnositeljici zahtjeva, na ime troškova i izdataka;

(b) da se od proteka naprijed navedena tri mjeseca do namirenja na prethodno spomenute iznose plaća obična kamata prema stopi koja je jednaka najnižoj kreditnoj stopi Europske središnje banke tijekom razdoblja neplaćanja, uvećanoj za tri postotna boda;

4. *Odbija* preostali dio podnositeljičinog zahtjeva za pravičnom naknadom.

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 10. srpnja 2014., sukladno pravilu 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

André Wampach
zamjenik tajnika

Mirjana Lazarova Trajkovska
predsjednica

© Ured zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana.